

Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla. Toto platí jak pro díla slovesná, tak i pro díla umělecká.

Mezi majetková práva autora patří právo na užití díla v původní nebo jinak změněné podobě. Za právo dílo užít se považuje právo na rozmnožování díla, právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla apod. Majetková práva jsou samozřejmě spojena s právem na odměnu za užití díla.

Neoprávněný zásah do autorského díla

Jestliže někdo neoprávněně do autorského díla zasáhne, má autor možnost se bránit. Může se žalobou domáhat určení svého autorství, aby bylo zakázáno ohrožovat jeho autorská práva, autor má rovněž právo na to, aby byly odstraněny následky zásahu do jeho práva, např. tím, že bude vydavateli uloženo stáhnout neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla apod.

Autor, do jehož autorského práva bylo zasáháno, má právo na omluvu, ale i na zadostiučinění v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím. Výši peněžitého zadostiučinění určí soud. Soud při svém rozhodování o výši zadostiučinění přihlédně zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo.

Neoprávněný zásah do autorského práva může naplnovat skutkovou podstatu správního deliktu.

Fyzická osoba se dopustí přestupku např. tím, že neoprávněně užije autorské dílo, neoprávněně zasahuje do autorského díla způsobem, který není povolen, apod. Za přestupek lze uložit i pokutu, a to až do výše 150 000 Kč.

V případě, že by se jednání dopustila právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, šlo by o správní delikt a sankce by byla vyměřena obdobně.

Porušením autorského práva se může dotýčný dopustit i trestného činu porušování autorského práva podle § 152 tr. zák. Za spáchání tohoto trestného činu hrozí pachateli trest odnětí svobody až na dvě léta, peněžitý trest, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.

V případě, že by pachatel uvedeným činem získal značný prospěch nebo dopustil-li se takového činu ve značném rozsahu, hrozí mu trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců až pěti let, peněžitý trest, propadnutí věci či jiné majetkové hodnoty.

Vyskytla se otázka, zda je nutné v případě článku samostatně uvádět použitou literaturu. Ze žádného ustanovení zákona nevyplývá, že by měla být uváděna jako příloha k článku použitá literatura. Stačí proto pouze to, že je uveden autor určitého díla v textu.

Uvádění citací části autorského díla

Mezi důležité osobnostní právo patří právo autora rozhodnout o zveřejnění svého díla. Jestliže autor má právo na ochranu svého autorství, znamená to, že jako autor musí být uveden nejen v případě, že dílo bude zveřejněno jako celek, ale i v případě, že bude část díla citována v jiném autorském díle.

Jestliže někdo cituje cizí autorské dílo, měl by uvést jméno autora a jeho dílo. V odborné práci by měla být citace doslovná, v ostatních autorských dílech stačí, uvede-li se, že dotýčný autor např. zastává takový názor anebo zaujímá nějaké stanovisko. Nezáleží přitom na tom, zda

Autor článku JUDr. PhDr. Oldřich Choděra působí v advokacii od roku 1975, kdy získal doktorát na Právnické fakultě UK (studium 1968 až 1973) a Filozofické fakultě UK (studium 1967 až 1973). Bezprostředně po nabytí účinnosti zákona č. 128/1990 Sb., umožňujícího soukromý výkon advokacie, založil 1. 7. 1990 vlastní *Advokátní kancelář JUDr. PhDr. Oldřich Choděra*, která sídlí v centru Prahy. Je autorem několika odborných knih a řady článků publikovaných v odborné právní literatuře, bohatá je jeho publikační činnost ve veřejných sdělovacích prostředcích. Je rozhodcem Rozhodčího soudu Hospodářské komory a Agrární komory ČR a také členem rozkladové komise Ministerstva financí ČR. V dubnu letošního roku byl jmenován poradcem ministra financí Ing. Miroslava Kalouska pro problematiku legislativní rady vlády a složitých právních případů. Hovoří německy, francouzsky, anglicky a rusky.

autor ještě žije či nikoliv nebo před kolika lety bylo dílo vydáno.

Naproti tomu citovaný autor nemůže požadovat, aby byl uveden jako spoluautor.

Trvání majetkových práv autora

Majetková práva smrti autora nezanikají, stávají se předmětem dědictví.

Majetková práva autora trvají ve většině případů po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti. V případě spoluautorů se doba trvání počítá od smrti spoluautora, který ostatní přežil. ☒

SEZNAM INZERCE

ABB s. r. o., Elektro-Praga	11, 43
ABF, a. s.	38, 66
AC EXPO spol. s r. o.	35
ATEH, spol. s r. o.	33
Czech Architecture Week	37
Diskont svítidla a moderní osvětlení.....	62
DNA Central Europe s. r. o.	1 OČ
ENIKA CZ, s. r. o.	21
ETNA spol. s r. o.	1 OČ, 10

EXPO Center, a. s.	25
Fagerhults Belysning Aktiebolag.	4 OČ, 29
Halla, a. s.	34
Kanlux s. r. o.	59
Legrand s.r.o.	50
Lightway s. r. o.	27
Luminex s. r. o.	7
OBZOR, výrobní družstvo Zlín.....	39
OSRAM spol. s r. o.	3 OČ

Osvětlovací technika Vít Pavlů, s. r. o.	31
Philips Lighting ČR s. r. o.	17
SEC s. r. o.	41
Schmachtl CZ, spol. s r. o.	45
Thorn Lighting CS, spol. s r. o.	15
Veletrhy Brno, a. s.	68
WAGO Elektro spol. s r. o.	2 OČ, 47